

CAL 09-006

# COMMISSIE AWACS LIMBURG

Secretariaat: Postbus 5700-6202 MA Maastricht

## OVERZICHT KLACHTEN

3e kwartaal 2009

November 2009

Uitgegeven door de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg onder verantwoordelijkheid van de Commissie AWACS Limburg

## **INHOUDSOPGAVE**

-	Begrippenlijst	blz. 3
-	Inleiding	blz. 4
1.	Algemeen	blz. 4
2.	Klachten	blz. 9
	2.1 Dagperiode	blz. 9
	2.2 Nacht-/weekendperiode	blz. 12
3.	Klagers	blz. 14
	3.1 Klagers naar klachtensoort	blz. 14
	3.2 Spreiding klagers en klachten	blz. 15
4.	Vliegbewegingen	blz. 16

## **BEGRIPPENLIJST**

- S.K.L.Z.L.:** Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg
- in een onafhankelijke stichting, die ten behoeve van de Milieucommissie Luchthaven Maastricht en de Commissie AWACS Limburg zorg draagt voor registratie, analyse en behandeling van klachten over vliegverkeer de regio, tevens voor het beantwoorden van vragen en het verstrekken van informatie.
- De SKLZL is te allen tijde te bereiken op telefoonnr: **043- 365 20 20**. De medewerkers zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09:00 tot 14:00 uur, buiten deze uren kunt u uw klacht(en) inspreken op het antwoordapparaat. Op verzoek van de klager wordt deze teruggebeld. Klachten kunnen ook digitaal worden ingediend via [www.kicl.nl](http://www.kicl.nl). De ingesproken en digitale klachten worden op de gebruikelijke wijze geregistreerd en gerapporteerd aan de Commissie AWACS Limburg.
- Klacht:** een door een klager bij het klachtenbureau gemelde ervaring van hinder of overlast door vliegverkeer.
- Klager:**  
(klaagadres)  
en een adres van waaruit minstens een klacht is geuit, met de restrictie dat meerdere klachten van verschillende personen op een huisadres tot één dezelfde klager (klaagadres) worden gerekend.
- Dagperiode:** is de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur.
- Nacht-/weekend-  
periode**: is de periode van maandag tot en met vrijdag van 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend van 00:00 tot 24:00 uur.
- Vliegbeweging:** een door de A.T.C. Geilenkirchen geregistreerde vliegbeweging boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen.
- A.T.C.:** Air Traffic Control (Luchtverkeersbeveiliging).
- M.T.O.W.:** Maximum Take Off Weight.
- 95% Spreidingsgebied:** Het 95% spreidingsgebied wordt gevormd door het gebied waarbinnen zich 95% van het aantal vluchten over het jaar 1997 bevindt.
- Woonkernoffender:** Het betreft hier vliegbewegingen buiten het 95% spreidingsgebied beneden de 3000 ft., die over de woonkernen van Schinveld en Brunssum gaan.

## INLEIDING

Dit rapport is opgesteld om de Commissie AWACS Limburg te informeren over telefonische en e-mailklachten met betrekking tot vliegverkeer van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen, die bij de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg zijn ingediend in het 3<sup>e</sup> kwartaal 2009. De gegevens over vliegbewegingen zijn afkomstig van A.T.C. Geilenkirchen.

Gegevens over klachten en klagers zijn in tabellen verwerkt en worden vergeleken met de gegevens over dezelfde periode in 2008.

### 1. ALGEMEEN

Tabel 1.1. **Aantal klachten en klagers in het 3<sup>e</sup> kwartaal**

	aantal bewegingen		aantal klachten		aantal klagers	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
<b>Juli</b>	302	<b>243</b>	3109	<b>2902</b>	144	<b>117</b>
<b>Augustus</b>	266	<b>274</b>	3025	<b>3281</b>	110	<b>144</b>
<b>September</b>	270	<b>325</b>	2430	<b>4756</b>	128	<b>240</b>
<b>3<sup>e</sup> kwartaal</b>	838	<b>842</b>	8564	<b>10939</b>	269	<b>340</b>

In deze tabel is de relatie weergegeven van het totale aantal vliegbewegingen boven Nederland van of op weg naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totaal aantal klachten over deze bewegingen. In de voorlaatste kolom is het totale aantal klagers in het 3<sup>e</sup> kwartaal weergegeven. Hierbij dient vermeld te worden dat iedere klager voor zowel de maand als het kwartaal 1 x als zodanig geteld wordt. Het is daarom niet mogelijk de klagers voor het totaalcijfer bij elkaar op te tellen. Zou men dit doen dan kan het voorkomen dat een klager die in zowel juli, augustus en september geklaagd heeft, voor het totaalcijfer 3 x meegerekend wordt.

Uit de tabel blijkt in het 3e kwartaal 2009 dat het aantal vliegbewegingen nagenoeg gelijk gebleven is. Het aantal klachten en klagers neemt toe met resp. 28% en 26% ten opzichte van dezelfde periode in 2008. De klachten gaan vooral over geluidhinder, laagvliegen en afwijkende route. Ook zijn er veel klachten ingediend over uitstoot en stankoverlast, vaak in combinatie met bezorgdheid over de gezondheid. Uit berekening blijkt dat de mediaan\* verschoven is van 6 klachten per klager in 2008 naar 5 klachten in 2009.

\*) Omdat hier sprake is van een asymmetrische verdeling van het aantal klachten per klagers (d.w.z. dat de meeste klagers weinig klachten hebben ingediend en een enkeling veel), is het bepalen van gemiddelde waarde niet representatief voor deze groep klagers; beter is het om hier de mediaan te bepalen, omdat deze minder beïnvloed wordt door extreme waarden. De mediaan wordt bepaald door een lijst van de klagers te maken met het door hen ingediende aantal klachten in oplopende volgorde (d.w.z. te beginnen met alle klagers met 1 klacht, vervolgens die met 2 klachten etc.) De mediaan is dan de middelste waarde (is aantal klachten) in de rij klagers. Bij 340 klagers wordt de mediaan bepaald door de waarde van de 170<sup>e</sup> en 171<sup>e</sup> klager :2.

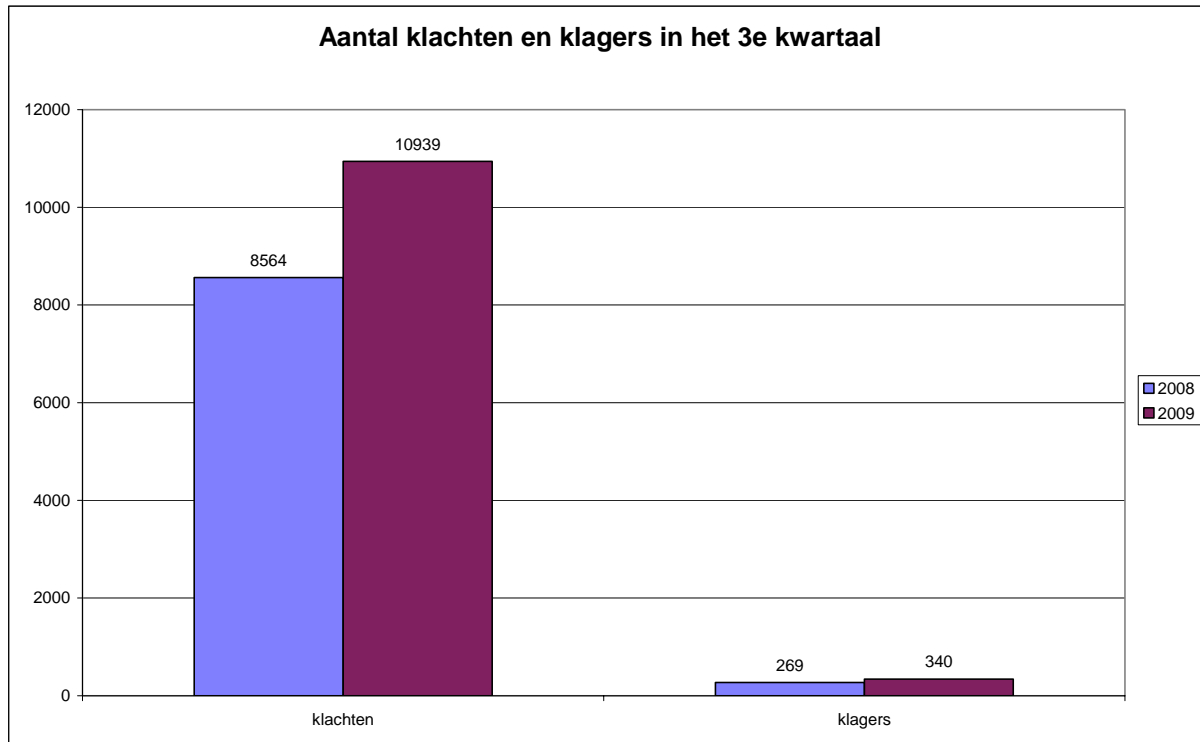
Kijken we naar de afzonderlijke maanden, dan zien we:

- in juli een daling van het aantal vliegbewegingen, klachten en klagers met resp. 20%, 7% en 19%.

- in augustus een stijging van de bewegingen, klachten en klagers met resp. 3% en 8% en 31%.

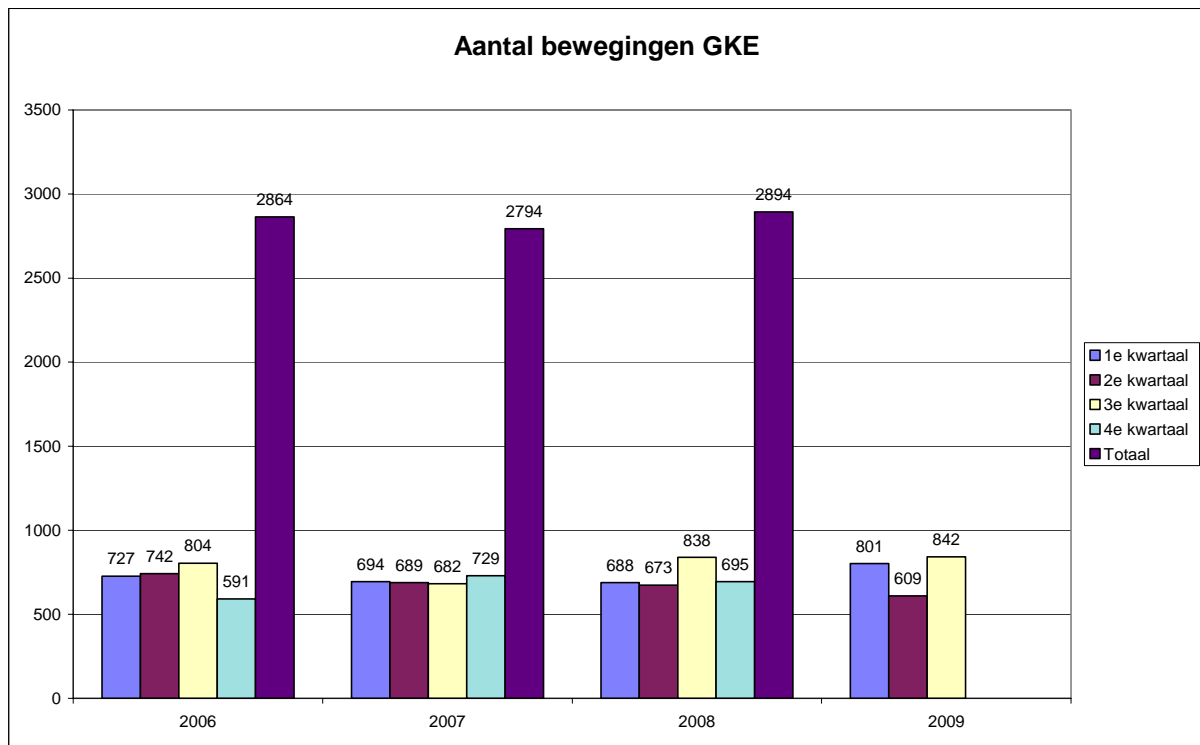
- in september een toename van het aantal bewegingen, klachten en klagers met resp. 20%, 96% en 88% ten opzichte van dezelfde periode in 2008.

Grafiek 1.1. Visualisering van tabel 1.

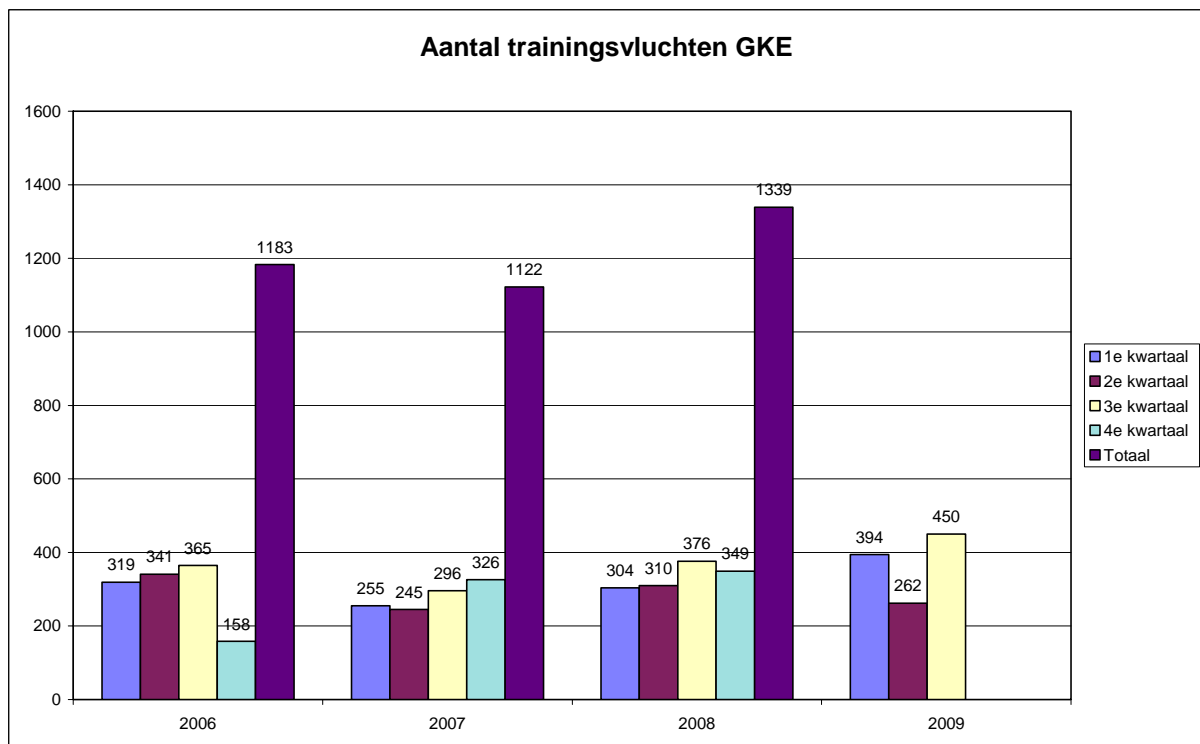


Kijken we naar de bewegingen en de klachtenpatronen van de afgelopen 4 jaar dan zien we de bewegingen in '06 afnemen ten opzichte van '05 om vervolgens te stabiliseren in 2007. 2008 laat een toename van het aantal bewegingen zien, die zich voortzet in het 1<sup>e</sup> kwartaal van 2009; het 2<sup>e</sup> kwartaal 2009 een afname en het 3<sup>e</sup> kwartaal laat een stabilisatie van bewegingen zien. Bovenstaande trend zien we ook voor de bewegingen van de trainingsvluchten alleen in het 3<sup>e</sup> kwartaal 2009 stijgt het aantal trainingsvluchten. De klachten laten een ander patroon zien: een geleidelijke toename vanaf 2005 tot en met 2007 en een aanzienlijke stijging in 2008 die eveneens in het 1<sup>e</sup>, 2<sup>e</sup> en 3<sup>e</sup> kwartaal van 2009 te zien is. De klagers laten een wisselend patroon zien: een flinke toename in '06 t.o.v. '05, een daling in '07 en een toename in 2008 met een lichte daling in het 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> kwartaal en een stijging in het 3<sup>e</sup> kwartaal 2009. De trends worden op de volgende bladzijden grafisch weergegeven.

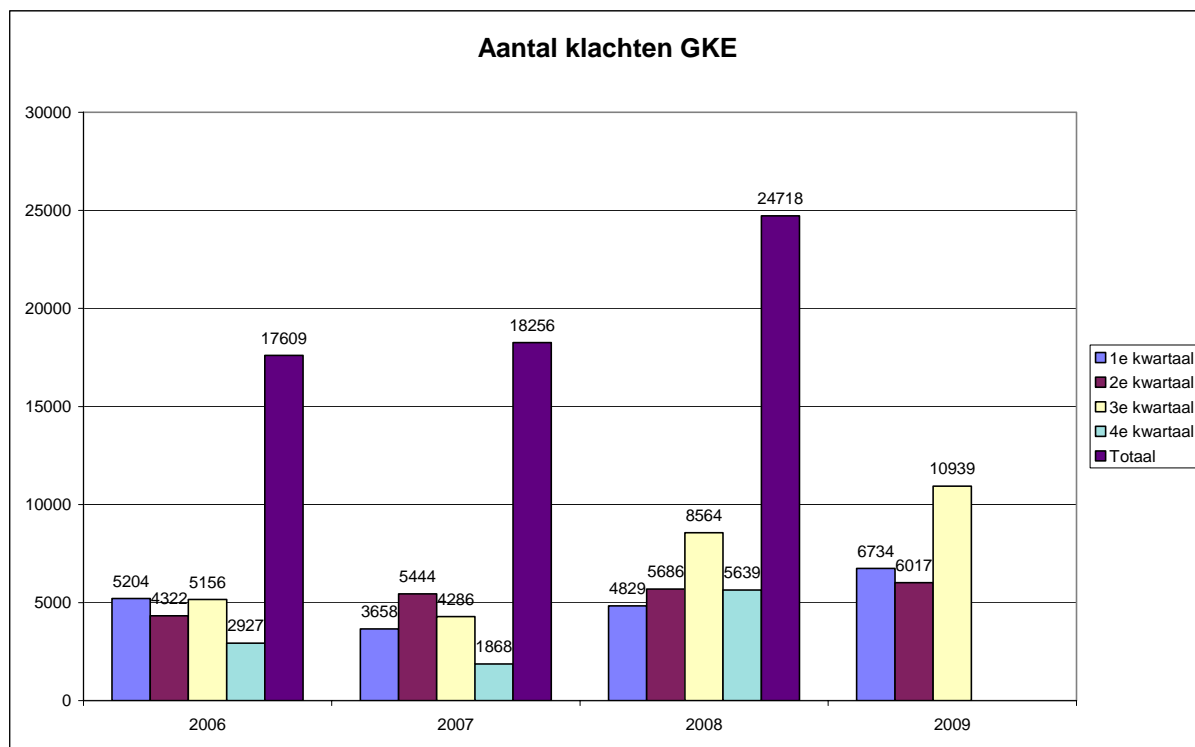
Grafiek 1.2. Trend: bewegingen



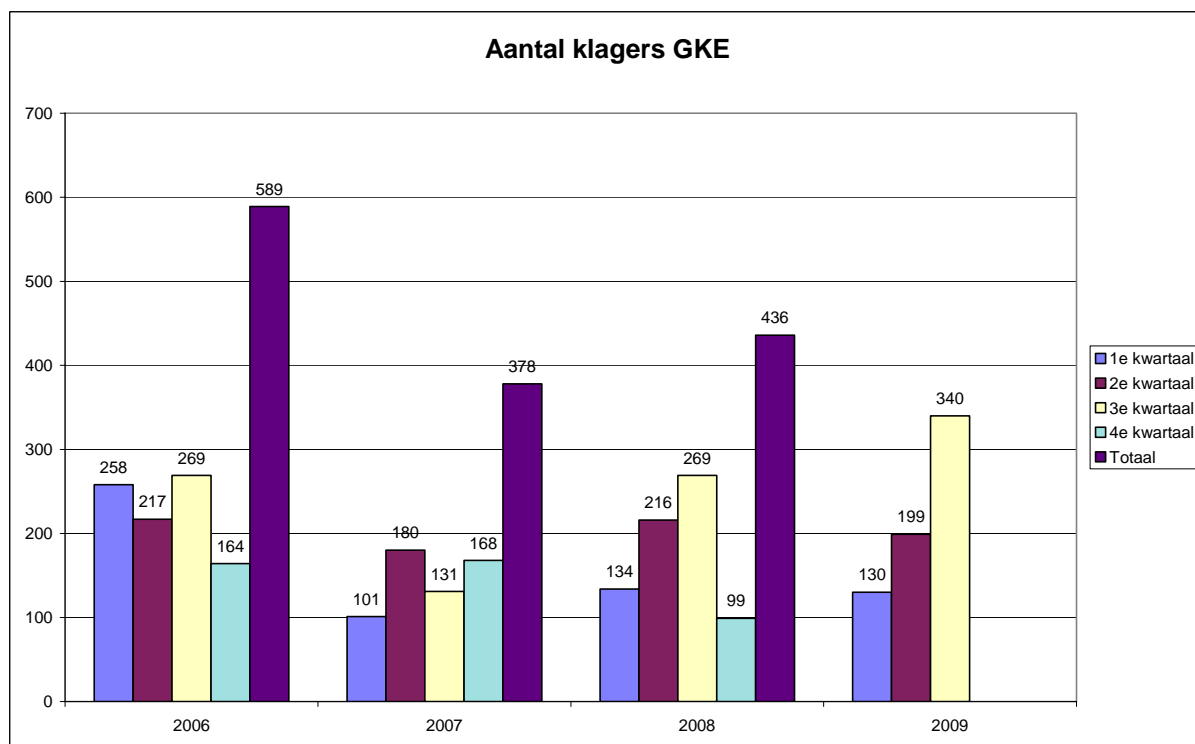
Grafiek 1.3. Trend: trainingsvluchten



Grafiek 1.4. Trend: klachten



Grafiek 1.5. Trend: klagers



Uit analyse van de klachten blijkt dat van de 10939 klachten over vliegverkeer van of op weg naar de AWACS-basis Geilenkirchen 10919 keer ‘geluid’, en/of 3853 keer ‘laagvliegen’, en/of 3163 keer ‘afwijkende route’, en/of 3574 keer ‘uitstoot’, en/of 320 keer ‘stank’ en/of 1800 keer ‘trilling’, en/of 958 keer ‘angst’, en/of 26 keer ‘overige’, als oorzaak van overlast werd genoemd. Onder stankoverlast wordt verstaan het daadwerkelijk waarnemen van kerosinegeur, waarbij dan vaak ramen en deuren gesloten moeten worden. Dit wordt als zeer hinderlijk ervaren. De stankoverlast wordt veroorzaakt door het warmdraaien van toestellen voor vertrek richting Duitsland in combinatie met een noord – c.q. zuidoostelijke windrichting, waarbij de kerosinestank Brunssum of Schinveld bereikt. Onder ‘overige oorzaak’ wordt verstaan ‘route wijkt steeds meer af richting Schinveld’, ‘bezorgdheid over gezondheid’, ‘geen afname vluchten ondanks belofte’, ‘geen gesprek mogelijk’, ‘wenst vaste meetpalen fijnstof’, ‘visuele landing over Brunssum, zeer beangstigend’, ‘midden over kern Schinveld’, ‘vliegtuigtype niet volgens convenant’.

Opgemerkt dient te worden dat wanneer er gesproken wordt over ‘laagvliegen’ dit niet zeggen wil dat het toestel ook daadwerkelijk laag gevlogen heeft, het gaat hier om overlast zoals deze door de klager ervaren wordt; wanneer er gesproken wordt van ‘afwijkende route’ dit mogelijk op last van de Luchtverkeersleiding in Beek heeft plaatsgevonden ten behoeve van separatie van vliegverkeer van Maastricht Aachen Airport. In de vergadering d.d. 14 december 2000 van de Commissie AWACS Limburg is de afspraak gemaakt om vluchten die zich buiten het 95% spreidingsgebied bevinden en de woonkernen van Brunssum of Schinveld overvliegen ter controle c.q. beoordeling naar de plv. basiscommandant door te sturen. Zie CAL-rapport: Vliegbewegingen over woonbebouwing van Schinveld en Brunssum.

Tabel 1.5. Visualisering van voorgaande tekst.

<b>Overzicht oorzaak klachten</b>	2008	<b>2009</b>
Totaal aantal klachten*	8564	<b>10939</b>
Geluid	8505	<b>10919</b>
Laagvliegen	3125	<b>3853</b>
Stank*	515	<b>320</b>
Uitstoot	3068	<b>3574</b>
Afwijkende route	2434	<b>3163</b>
Trillingen	1752	<b>1800</b>
Angst	785	<b>958</b>
Grondlawai	8	<b>0</b>
Warming up	14	<b>0</b>
Overig	19	<b>14</b>
Proefdraaien	2	<b>0</b>

\*) Een klacht kan meerdere oorzaken hebben.



## 2. KLACHTEN

In dit rapport wordt een onderscheid gemaakt tussen klachten als gevolg van vliegbewegingen gedurende **de dagperiode** en vliegbewegingen gedurende **de nacht - / weekendperiode**. De gegevens over vliegbewegingen zijn afkomstig van A.T.C. Geilenkirchen.

### 2.1 Dagperiode

Tabel 2.1. **Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de dagperiode in het 3<sup>e</sup> kwartaal**

	Aantal vliegbewegingen		aantal klachten		aantal klachten per 100 bewegingen		aantal klagers	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
<b>Juli</b>								
<b>Totaal</b>	<b>302</b>	<b>240</b>	<b>3109</b>	<b>2876</b>	<b>1029</b>	<b>1198</b>	<b>144</b>	<b>115</b>
starts	231	224	2372	2764	1027	1234		
landingen	71	16	735	112	1035	700		
overig			*2	0				
<b>Augustus</b>								
<b>Totaal</b>	<b>265</b>	<b>273</b>	<b>3018</b>	<b>3261</b>	<b>1139</b>	<b>1195</b>	<b>110</b>	<b>143</b>
starts	263	219	3002	2754	1141	1258		
landingen	2	54	16	507	800	939		
overig			0	0				
<b>September</b>								
<b>Totaal</b>	<b>270</b>	<b>325</b>	<b>2430</b>	<b>4756</b>	<b>900</b>	<b>1463</b>	<b>128</b>	<b>240</b>
starts	146	200	1416	2969	970	1485		
landingen	124	125	1014	1787	818	1430		
overig			0	0				
<b>3<sup>e</sup> kwartaal</b>								
<b>Totaal</b>	<b>837</b>	<b>838</b>	<b>8557</b>	<b>10893</b>	<b>1022</b>	<b>1300</b>	<b>269</b>	<b>338</b>
starts	640	643	6790	8487	1061	1320		
landingen	197	195	1765	2406	896	1234		
overig			*2	0				

\* proefdraaien

Tabel 2.1 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totaal aantal klachten over deze bewegingen gedurende de dagperiode, gedefinieerd als de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur. Ook is onderscheid gemaakt tussen starts en landingen en het aantal klachten hierover. Om een vergelijking van klachtenpatronen van de afzonderlijke maanden mogelijk te maken, worden klachten omgerekend naar aantal klachten per 100 vliegbewegingen. Het aantal klagers is weergegeven in de laatste kolom.

Uit de tabel blijkt dat het aantal bewegingen gedurende de dagperiode in het 3<sup>e</sup> kwartaal 2009 nagenoeg gelijk blijft aan het aantal van 2008 (van 837 naar 838). Het aantal

trainingsvluchten neemt toe met 74 van 376 naar 450 bewegingen (20%). Het aantal klachten stijgt met 2336 van 8557 naar 10893 (27%). Het aantal klagers stijgt met 69 van 269 naar 338 (26%).

Vergelijken we de klachtenpatronen van juli, augustus en september 2009 afzonderlijk met die van dezelfde periode in 2008 dan kunnen we het volgende opmerken:

- in juli constateren we een afname van het aantal bewegingen met 62 van 302 naar 240 (21%). De klachten en klagers dalen met 7% resp. 20%.

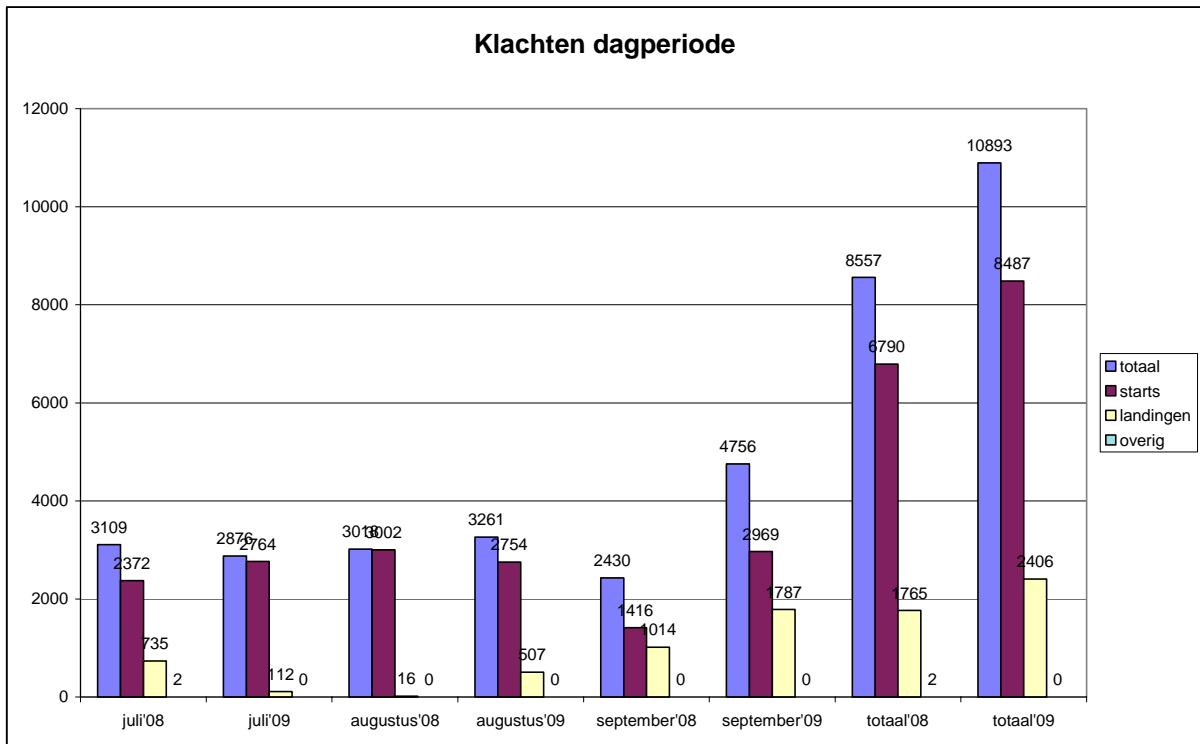
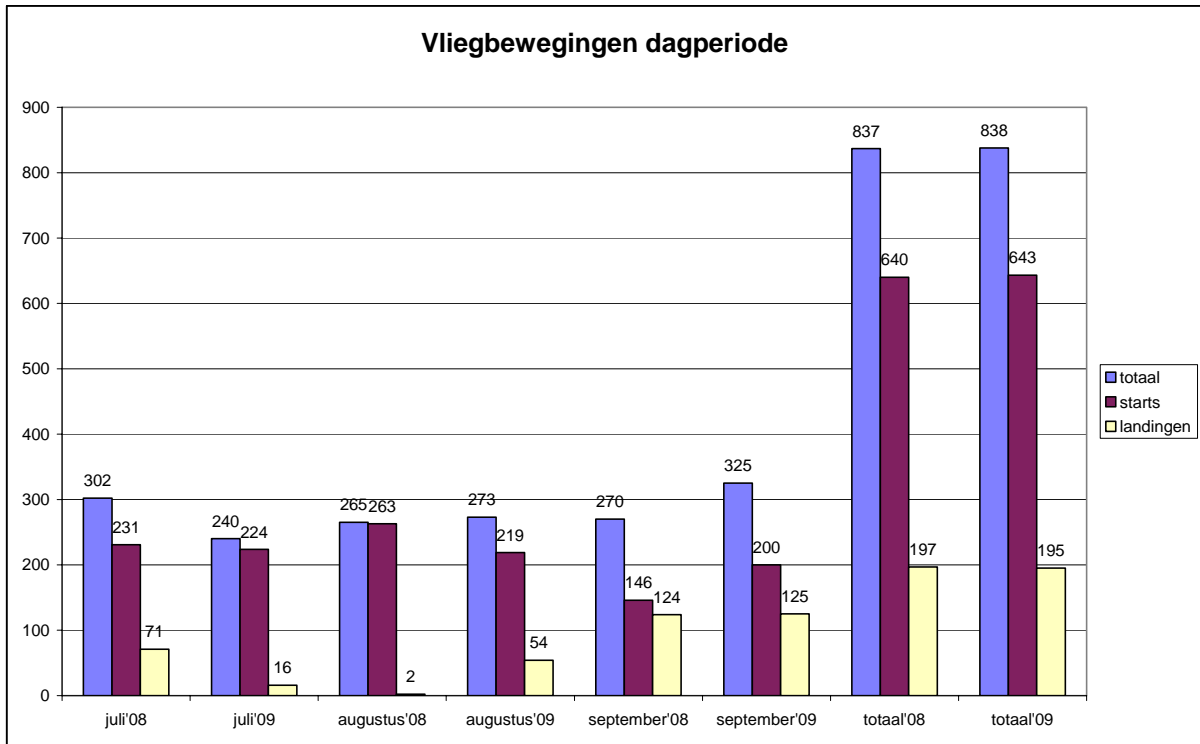
Het aantal trainingsvluchten neemt af met 39 van 159 in '08 naar 120 in '09 d.i. 25%. In juli 2009 zijn 11 piekdagen verantwoordelijk voor 2341 van de 2876 klachten (81%). Het aantal trainingsvluchten op deze piekdagen is 101 d.i. 84%. In juli 2008 zijn 12 piekdagen verantwoordelijk voor 2376 van de 3109 klachten (76%). We verstaan onder piekdagen dagen met een hoge concentratie klachten en dikwijls ook veel bewegingen.

- met ingang van augustus wordt voor een proefperiode van 3 maanden op verzoek van VROM bij ongeveer een kwart van de AWACS trainingsvluchten, waarbij over Nederland gestart wordt, een noordelijke route gevolgd over Bingelrade en Jabeek richting Duitsland, in plaats van de standaard zuidelijke route over Merkelbeek, Oirsbeek, Schinnen en verder. In augustus zien we een kleine toename van het aantal bewegingen met 8 van 265 naar 273 (3%). Het aantal klachten stijgt van 3018 naar 3261 (8%). Ook het aantal klagers neemt toe van 110 naar 143 (30%). Het aantal trainingsvluchten stijgt met 32 van 120 naar 152 bewegingen (27%). In augustus 2009 zijn 17 piekdagen verantwoordelijk voor 3011 van de 3261 klachten (92%). Het aantal trainingsvluchten op deze piekdagen is 131 d.i. 86% van het totaal. In augustus 2008 zijn 12 piekdagen verantwoordelijk voor 2409 van de 3025 klachten (80%). Op 26 augustus 2008 heeft een test plaatsgevonden met verschillende vertrekprocedures (32) waarover 593 klachten zijn ingediend.

- september 2009 laat het volgende beeld zien: de klachten nemen toe met 2326 van 2430 naar 4756 (96%). De klagers nemen toe van 128 naar 240 (88%). Ook de bewegingen nemen toe en wel met 20% van 270 naar 325. De trainingsvluchten stijgen van 97 naar 178 (84%). In 2009 zijn 16 piekdagen verantwoordelijk voor 4262 van de 4756 klachten d.i. 90%. Het aantal trainingsvluchten op deze piekdagen is 168 d.i. 94%. In 2008 zijn 10 piekdagen verantwoordelijk voor 1572 van de 2430 klachten d.i. 65%.

Op 2 september 2009 heeft er, in opdracht van VROM in samenwerking met het NLR en de AWACS basis, een test plaatsgevonden. Op deze dag zijn verschillende aankomstprocedures gevlogen (13) en hebben er naast deze bewegingen ook reguliere (training) bewegingen plaatsgevonden (19). Over bewegingen op deze dag zijn 648 klachten ingediend.

Visualisering van tabel 2.1



## 2.2 Nacht-/ weekendperiode

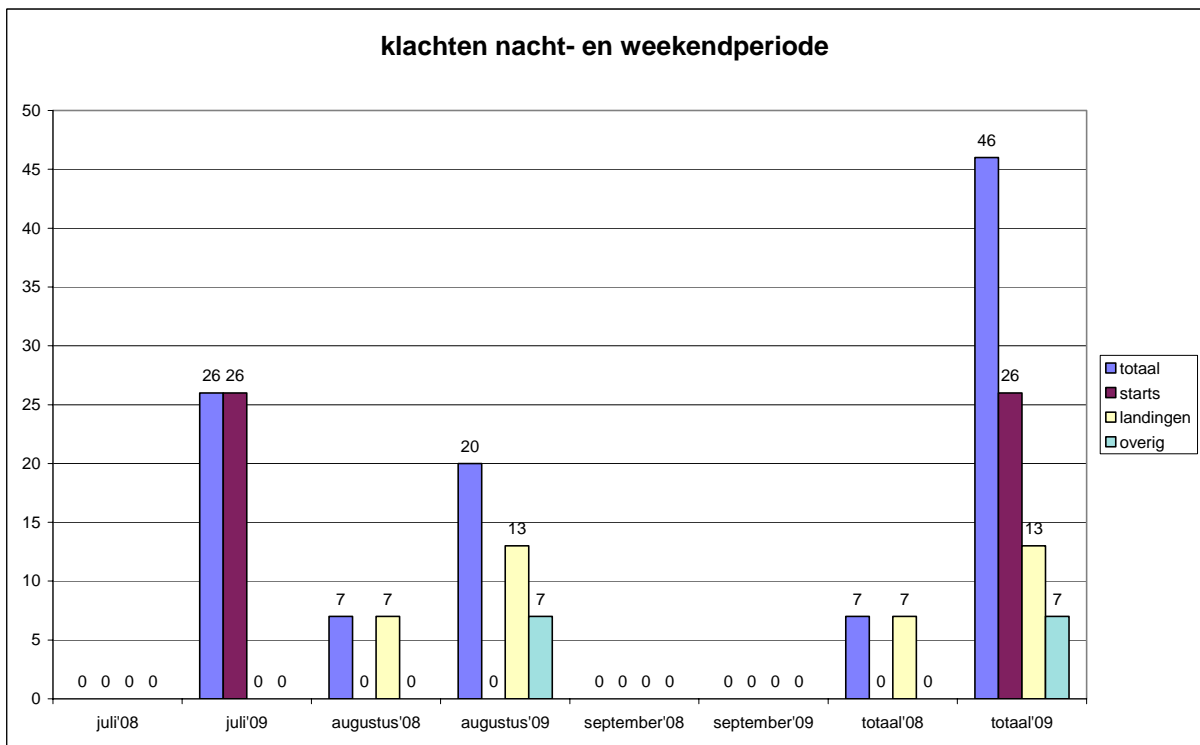
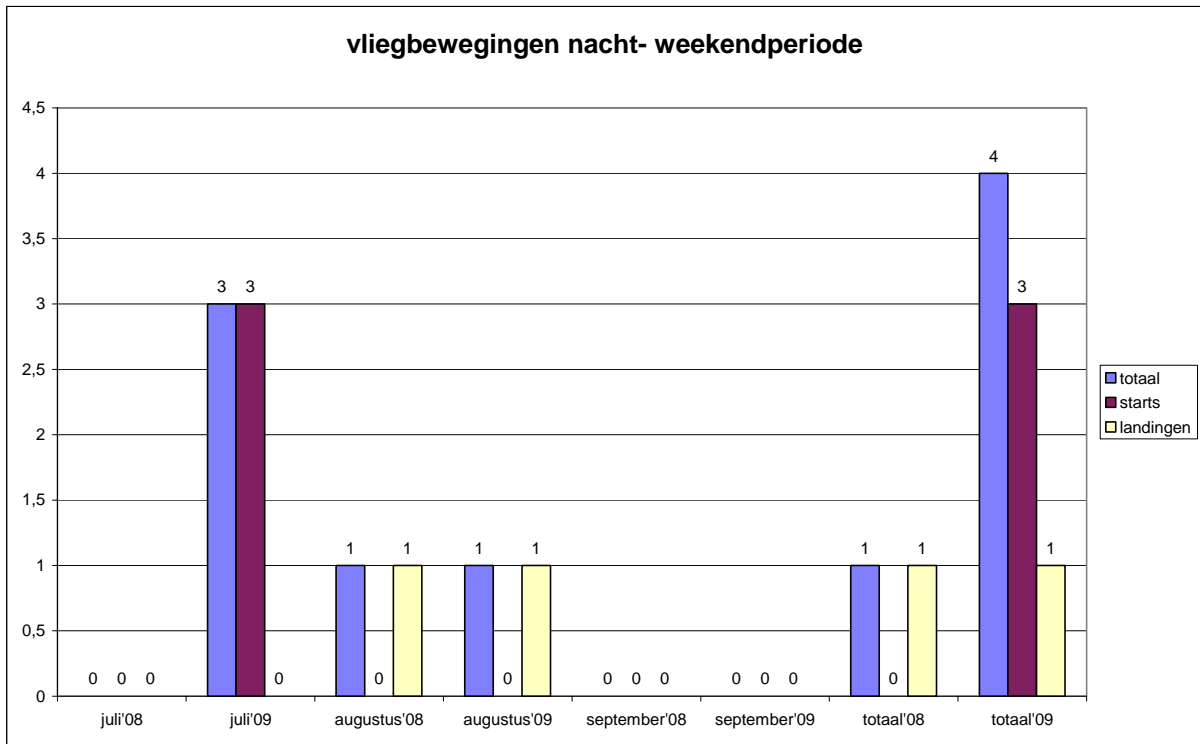
Tabel 2.2. **Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de nacht-/ weekendperiode in het 3<sup>e</sup> kwartaal**

	aantal vliegbewegingen		Aantal klachten		aantal klagers	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
<b>Juli</b>						
<b>Totaal</b>	<b>0</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>26</b>	<b>0</b>	<b>14</b>
Starts	0	3	0	26		
landingen	0	0	0	0		
overig			0	0		
<b>Augustus</b>						
<b>Totaal</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>7</b>	<b>20</b>	<b>7</b>	<b>15</b>
Starts	0	0	0	0		
landingen	1	1	7	13		
overig			0	*7		
<b>September</b>						
<b>Totaal</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Starts	0	0	0	0		
landingen	0	0	0	0		
Overig			0	0		
<b>3e kwartaal</b>						
<b>Totaal</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>7</b>	<b>46</b>	<b>7</b>	<b>25</b>
Starts	0	3	0	26		
landingen	1	1	7	13		
overig			0	*7		

\* vertrekken richting Duitsland

Tabel 2 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen en het aantal klachten over deze bewegingen gedurende de nacht-/weekendperiode, die gedefinieerd is als de periode van maandag tot en met vrijdag van 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend van 00:00 tot 24:00 uur.

Grafiek 2.2 Visualisering van tabel 2.2.



## KLAGERS

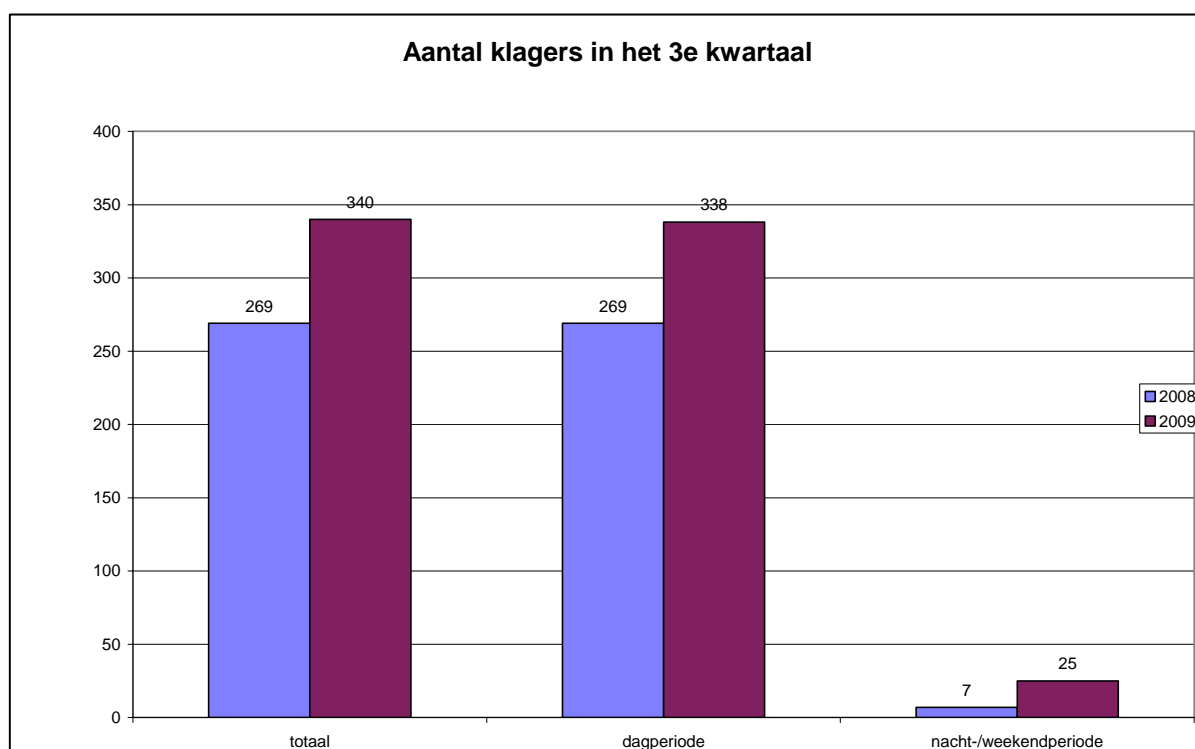
### 3.1. Klagers naar klachtensoort 3<sup>e</sup> kwartaal.

	2008	2009
Totaal	269	340
Dagperiode	269	338
nacht-/weekendperiode	7	25

In tabel 3.1 is naast het totale aantal klagers ook het aantal klagers weergegeven dat een klacht heeft ingediend over een vliegbeweging gedurende de dagperiode en de nacht -/ weekendperiode.

Uit de tabel blijkt dat het totale aantal klagers stijgt met 26%. Het aantal klagers over de categorie dagperiode stijgt eveneens met 26%, het aantal over de nacht - / weekendperiode stijgt met 257%. Zie voor een verklaring §1, §2.1 en §2.2.

Grafiek 3. Visualisering van tabel 3.1



### 3.2 Spreiding klagers en klachten

Tabel 3.2 Aantal klagers en klachten per gemeente in het 3<sup>e</sup> kwartaal.

Gemeente	Klagers		Klachten	
	2008	2009	2008	2009
Beek	0	<b>6</b>	0	<b>53</b>
Brunssum	49	<b>60</b>	2748	<b>3103</b>
Gulpen-Wittem	8	<b>3</b>	27	<b>16</b>
Heerlen	28	<b>30</b>	426	<b>556</b>
Kerkrade	3	<b>6</b>	14	<b>20</b>
Kreuzrath (D)	0	<b>1</b>	0	<b>2</b>
Landgraaf	2	<b>5</b>	10	<b>28</b>
Maasmechelen (B)	1	<b>0</b>	1	<b>0</b>
Maastricht	3	<b>1</b>	7	<b>1</b>
Margraten	2	<b>3</b>	2	<b>4</b>
Meerssen	5	<b>6</b>	21	<b>18</b>
Nuth	6	<b>7</b>	87	<b>160</b>
Onderbanken	88	<b>112</b>	3556	<b>4802</b>
Roerdalen	0	<b>1</b>	0	<b>1</b>
Roggel en Neer	1	<b>0</b>	3	<b>0</b>
Schinnen	36	<b>55</b>	1236	<b>1726</b>
Sittard-Geleen	10	<b>16</b>	85	<b>95</b>
Stein	9	<b>8</b>	37	<b>40</b>
Ubach-Palenberg (D)	0	<b>1</b>	0	<b>2</b>
Vaals	1	<b>1</b>	2	<b>2</b>
Valkenburg a/d Geul	6	<b>5</b>	70	<b>74</b>
Voerendaal	11	<b>13</b>	232	<b>236</b>
<b>Totaal</b>	<b>269</b>	<b>340</b>	<b>8564</b>	<b>10939</b>

In deze tabel is de spreiding weergegeven van het aantal klagers en klachten over de verschillende gemeenten in de regio.

Opvallend is de stijging van het aantal klachten uit Brunssum, Onderbanken, Schinnen en Nuth met resp. 13%, 35%, 40%, 84%. Het aantal klagers van bovengenoemde gemeenten stijgt met resp. 22%, 27%, 53%, 17%. Ook in Heerlen is een toename van het aantal klachten en klagers met resp. 31% en 7%.

#### 4. Vliegbewegingen

In de volgende tabellen zijn het aantal vliegbewegingen en klachten per dag in het 3<sup>e</sup> kwartaal 2009 weergegeven. De gegevens over de bewegingen zijn afkomstig van ATC Geilenkirchen.

tabel 4a Vliegbewegingen en klachten per dag in juli 2009

Juli Dag	Bewegingen			Klachten		
	Dag	nacht/ weekend	<b>totaal</b>	Dag	nacht/ weekend	<b>totaal</b>
1	9		<b>9</b>	152		<b>152</b>
2	10		<b>10</b>	98		<b>98</b>
3	2		<b>2</b>	14		<b>14</b>
4						
5		2	<b>2</b>		20	<b>20</b>
6	5		<b>5</b>	55		<b>55</b>
7	1		<b>1</b>	11		<b>11</b>
8	3		<b>3</b>	19		<b>19</b>
9	7		<b>7</b>	33		<b>33</b>
10	4		<b>4</b>	30		<b>30</b>
11		1	<b>1</b>		6	<b>6</b>
12						
13	4		<b>4</b>	33		<b>33</b>
14	11		<b>11</b>	136		<b>136</b>
15	14		<b>14</b>	154		<b>154</b>
16	22		<b>22</b>	378		<b>378</b>
17	7		<b>7</b>	76		<b>76</b>
18						
19						
20	16		<b>16</b>	163		<b>163</b>
21	4		<b>4</b>	18		<b>18</b>
22	15		<b>15</b>	102		<b>102</b>
23	8		<b>8</b>	55		<b>55</b>
24	10		<b>10</b>	93		<b>93</b>
25						
26						
27	12		<b>12</b>	118		<b>118</b>
28	23		<b>23</b>	363		<b>363</b>
29	19		<b>19</b>	306		<b>306</b>
30	20		<b>20</b>	255		<b>255</b>
31	14		<b>14</b>	214		<b>214</b>
<b>Totaal</b>	240	3	<b>243</b>	2876	26	<b>2902</b>



tabel 4b. Vliegbewegingen en klachten per dag in augustus 2009

Augustus dag	Bewegingen			Klachten		
	dag	nacht/ weekend	<b>totaal</b>	dag	nacht/ weekend	<b>Totaal</b>
1						
2						
3	12		<b>12</b>	184		<b>184</b>
4	17		<b>17</b>	238		<b>238</b>
5	8		<b>8</b>	106	*7	<b>113</b>
6	19	1	<b>20</b>	221	13	<b>234</b>
7	6		<b>6</b>	39		<b>39</b>
8						
9						
10	13		<b>13</b>	165		<b>165</b>
11	13		<b>13</b>	145		<b>145</b>
12	15		<b>15</b>	156		<b>156</b>
13	12		<b>12</b>	114		<b>114</b>
14	15		<b>15</b>	161		<b>161</b>
15						
16						
17	13		<b>13</b>	180		<b>180</b>
18	11		<b>11</b>	106		<b>106</b>
19	8		<b>8</b>	76		<b>76</b>
20	11		<b>11</b>	84		<b>8</b>
21	16		<b>16</b>	156		<b>156</b>
22						
23						
24	11		<b>11</b>	100		<b>100</b>
25	9		<b>9</b>	119		<b>119</b>
26	5		<b>5</b>	51		<b>51</b>
27	22		<b>22</b>	340		<b>340</b>
28	18		<b>18</b>	303		<b>303</b>
29						
30						
31	19		<b>19</b>	217		<b>217</b>
<b>Totaal</b>	273	1	<b>274</b>	3261	20	<b>3281</b>

\* Vertrekken richting Duitsland

tabel 4c. Vliegbewegingen en klachten per dag in september 2009

September Dag	Bewegingen			Klachten		
	dag	nacht/ weekend	<b>totaal</b>	dag	nacht/ weekend	<b>Totaal</b>
1	19		<b>19</b>	381		<b>381</b>
2	32		<b>32</b>	648		<b>648</b>
3	7		<b>7</b>	76		<b>76</b>
4	6		<b>6</b>	96		<b>96</b>
5						
6						
7	12		<b>12</b>	149		<b>149</b>
8	7		<b>7</b>	74		<b>74</b>
9	22		<b>22</b>	403		<b>403</b>
10	32		<b>32</b>	520		<b>520</b>
11	7		<b>7</b>	91		<b>91</b>
12						
13						
14	7		<b>7</b>	88		<b>88</b>
15	12		<b>12</b>	164		<b>164</b>
16	23		<b>23</b>	367		<b>367</b>
17	16		<b>16</b>	264		<b>264</b>
18	12		<b>12</b>	204		<b>204</b>
19						
20						
21	6		<b>6</b>	69		<b>69</b>
22	17		<b>17</b>	211		<b>211</b>
23	15		<b>15</b>	203		<b>203</b>
24	14		<b>14</b>	112		<b>112</b>
25	20		<b>20</b>	161		<b>161</b>
26						
27						
28	8		<b>8</b>	131		<b>131</b>
29	18		<b>18</b>	188		<b>188</b>
30	13		<b>13</b>	156		<b>156</b>
31						
<b>Totaal</b>	325		<b>325</b>	4756		<b>4756</b>